

8 клас

Край села на сонячному косогорі, неподалік запустілої церкви, стоїть школа, мурована з червоної цегли. Навколо школи — ясени й клени, запалені жовтогарячим кипінням осені. Далі за школою хащі бур'янів, почорнілі соняшники, прив'яле гарбузове огудиння, зачахлі стебла кукурудзи, заплетені сивим павутинням ранньої осені.

Повз школу день і ніч гуде дорога, що веде з тихого села в далекі світи, незвідані й невідомі. Діти дивляться на неї із дивною звабою в очах. Їх манить далекий світ, не бачений ними ніколи.

Із пагорба, на якому стоїть школа, видно в долині село. Хати розкидані трохи хаотично. Біля кожної — посаджені дерева і розбиті квітники. У кожній — своє життя, свої клопоти і свої діти. Щоранку топчуть стежинки від отчого порога до школи, яка для них теж стала рідною домівкою.

Жовтень був мінливим. То сонце пригрівало опустілі поля, то вітер гнав швидкі хмари понад землею. Вологе опале листя ранками ставало крихким, тому що почалися заморозки. Але чи під сонячним небом, чи під низькими хмарами земля спокійно відпочивала.

Піднятий зяб був чорний і бархатистий, а озимина лежала зеленим шовком. І зелень її була по-весняному свіжа і пружна.

А в лісах і на лугах помиралі трави. Спочатку вони розгорялися в осінній пожежі й мінилися багряно-золотим суцвіттям, а потім то сохли під сонцем, то мокли під дощем, тому-то потемніли і припали до землі.

У лісі стало і просторніше, і світліше. Поміж кронами дерев вільніше просвічувалась синява неба. Кокетливо виглядали кетяги калини з-поміж різнокольорового листя. Вони не тільки прикрашали осінній ліс, а й не давали розгортатися смутку в душі людини.

9 клас

Жовтогаряча осінь стоїть над селом, розкинувши високо над землею блакитні небеса. По садах загуляли молоді падолисти, та ще срібне павутиння літає в повітрі, снує свою дивну пряжу над перелазами.

Настала лагідна пора бабиного літа. Останні сонячні дні такі ласкаві, оповиті сріблястим мереживом, мрійним смутком, прощальним ячанням журавлів, що відлітають у вирій.

На городах уже зібрано гарбузи, викопано картоплю, зрізано капусту на грядках. Тільки де-не-де стоїть сухе соняшничиння й тихо шурхотить, нагадуючи про гарячі дні літа, коли воно цвіло жовтими решетами на городах, просіваючи сонячний пил. Зів'яли, поникли від нічних приморозків квіти біля хат, тільки одні високі синенькі стоять. Їх у народі називають «мороз», може, через їхню стійкість до холоду, а може, через цвітіння, що нагадує голубуватий іній раннього приморозку.

Під стріхами хат дбайливі господині розвішали золотаві качани кукурудзи, жовті гвоздики й кетяги червоної калини. Здалеку, коли глянеш, стоїть така хатина, як молода в осінньому вінку. Стоїть і жде весілля. Може, і справді завітають до такої старости, адже осінь – то найкраща пора для сватання. Щонеділі прокочуються по селу весільною перезвою дружки й бояри, гудуть бубни, лунає весільна музика.

Мову називають генетичним кодом нації. Завдяки їй ми маємо можливість поєднати минуле з сучасним. Вона програмує майбутнє цілого народу. Повага й шана до рідної мови мають в будь-якому суспільстві особливий смисл.

Так сталося, що українська мова століттями зазнавала утисків і гонінь. Тому сьогодні для нас важливо зрозуміти, що мова — це основа національної гідності, і ставлення до неї є виявом національної самосвідомості, громадянської позиції. Слово може стати на сторожі збереження нації, народної самосвідомості. Але слово також може бути і зброєю в боротьбі за відродження національного духу.

Маємо пам'ятати, що мова — це теж багатство. Його не виміряєш на вагу, не відчувєш в руках, не побачиш оком. Його потрібно тільки відчувати своєю власною сутністю. Тільки від кожного з нас особисто залежить, чи дбати про свою мову, чи ставитися до неї байдуже, як до чогось незначного і неважливого. Не зрікайся мови – рідної, материнської.

10 клас

Електронна пошта, або e-mail, дуже схожа на звичайну, тобто паперову, але значно швидша та зручніша. З часу винайдення (а це були шістдесяті роки минулого століття) ця послуга дуже вдосконалилася. Перші листи могли пересилати лише в межах одного комп'ютера. Кажуть, це були навіть не листи, а зовсім короткі повідомлення. Згодом винайшли можливість спілкуватися на різних машинах – і повідомлення полетіли, як фантастичні птахи, у різні куточки світу.

Сьогодні всі електронні листи спочатку вирушають на поштовий сервер – віртуальний склад інформації, а вже звідти прямують до адресатів. До речі, на тривалість шляху від автора до адресата місце розташування сервера практично не впливає.

Якщо поштову службу вибрано, це, по суті, півсправи. Ще треба зареєструватися, натиснувши спеціальну кнопку, потім вигадати для своєї скриньки цікаву назву – логін, а ще свій власний код – пароль.

Після реєстрації ти одержуєш електронну адресу та можеш писати своїм друзям і знайомим. До листа можна додати все, що тобі заманеться: фото, відео, цікаві адреси, тексти тощо. Пожвавлення твоєму листуванню нададуть кумедні помічники тексту – смайлики.

Психологи стверджують, що кожній людині потрібне хобі. Мабуть, це справді так. По-перше, хобі – це відпочинок для душі, по-друге, це – можливість відкрити світу щось нове, не сказане ще ніким. Таке захоплення дарує людині естетичне задоволення, самовдосконалення, вирізняє її серед інших, а ще, до речі, має значний терапевтичний ефект. Різноманіття захоплень просто вражає: колекціонування, спорт, полювання, рибальство, фотографування – усього перелічити просто неможливо! Особливо цікавими є творчі вподобання, які потребують певних рис характеру, а саме: терпіння, креативності, ретельного обдумування тощо. Вишивання хрестиком і бісером, плетіння з газет, виготовлення листівок, різьблення, декупаж, малювання – усе це робить ваше життя яскравим, неповторним.

Зі швидким розвитком інноваційних технологій з'явилося багато нових хобі: програмування, веб-дизайн, ведення сайтів і блогів тощо. Щоправда, учені стверджують, що захоплення комп'ютерними іграми та спілкуванням у соціальних мережах може призвести до появи психологічної залежності.

Часто захоплення вимагає глибоких спеціальних знань, а іноді, крім відчуття задоволення та щастя, може стати ще й джерелом прибутку. Звичайно, це відбувається тоді, коли рівень вашого захоплення високий, тобто ви стаєте справжнім майстром.